

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131. 92 .2023

Olsztyn, dnia 22 lutego 2023 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40), **stwierdzam nieważność uchwały Nr XLVII/334/2023 Rady Gminy Sorkwity z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Sorkwity.**

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Sorkwity, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U z 2023 r., poz. 194), ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Sorkwity.

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Zgodnie z ust. 2 ww. art. 15, wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Realizując ww. normę kompetencyjną Rada Gminy Sorkwity w § 1 uchwały Nr XLVII/334/2023 postanowiła, że ustala się ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych za każdą rozpoczętą godzinę uczestnictwa w: działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej w wysokości 22 zł za godzinę (lit. a) i szkoleniu, ćwiczeniu w wysokości 11 zł za godzinę (lit. b).

W ocenie organu nadzoru, cytowany przepis ww. uchwały jest niezgodny z art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Przewidziany przez ustawodawcę ekwiwalent nie przysługuje za uczestnictwo; udział w wymienionych

w uchwale działaniach, lecz „za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej”.

Pozostawienie go w obrocie prawnym może prowadzić do sporów co do rozpoczęcia terminu liczenia należnego dla strażaka ratownika OSP ekwiwalentu, np. wywodzeniu, że taki ekwiwalent liczony powinien być nie od zgłoszenia wyjazdu lecz okresu wcześniejszego, jak np. zgłoszenia gotowości, czy pojawienia się w jednostce OSP (patrz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 listopada 2022 r., syn akt II SA/Ol 648/22).

Uchwalając akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu, a normy kompetencyjne powinny być odczytywane w sposób literalny. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. W sytuacji, gdy organ uchwałodawczy narusza wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym, mamy do czynienia z istotnym naruszeniem prawa, co w konsekwencji musi skutkować koniecznością stwierdzenia nieważności aktu, odpowiednio: w części - w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo - w całości (podobnie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 kwietnia 2022 r., sygn. akt III FSK 4957/21).

Wyeliminowanie z obrotu prawnego § 1 uchwały Nr XLVII/334/2023 oznacza, że kwestionowany akt nie ustala wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Sorkwity, a to przesądza o konieczności stwierdzenia jego nieważności w całości.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Sorkwity,
2. Wójt Gminy Sorkwity.